

Malta ar pefnhtischaux
par pasti:
par gadu 1 rub. 60 lap.
par pufgadu 85

Maltsa bei preeñhtischa-	
nas Rigu:	
var gadu 1 rub.	— kav.
, pušgadu	55 ,
, 3 mehnefchi	30 ,

Rabj. w. teel tsdohts fest-
deenaahm no v. 10 ſahlohi

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpaschneeks un apgahdatajs.

Mahjas weest isnahi' ween reis pa nedetu.

Raffa
par fludinashan:
par weenas fleijas fmaltu
rafshu (Beth)- rindu, jeb
to weetu, lo tahda rinda
cerem, mafsa 10 tap.

**Medaļšāja un ekspedīcijas
Rīgā,**

Ernst Blates bilföru- un-
grahmatu - drukatawā pē
Behtera basnīzas.

No. 3.

Sestdeena 21. Janwar.

1878.

Mahias weesis.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpaschneeks un apgahdatajs.

Mahjas weest isnahi' ween reis pa nedetu.

R e d i t a l s.

Jaunalahs ſiaas. Telegraſa ſiaas.
Gelfchēmes ſiaas No Rigaſ: augtas Keisareenes pateiziba. No
Behsim: pilſehtas walbes lohželli. No Kemeres pagast: teateris un weežibas
wakars. No Jaunpils: pah̄ ſkohlahm un dseedaſchanu. No Lihlumniuſchaſ:
pah̄ ſagū nebuhiſchanu. No muhiſu apgabala: mahnu-tižiba. No Jelga-
was: Turku mangineeli. No Peterburggs: walſts-budſchets. No Charkowas:

Tautas draugeem par eewehroščanu. Deenasta laudim eewehrojams.
Replikumā. Nodoknīmās meesīg. Grandi un seedi

Saunafahs fires.

No kara-lauka. Rumeneeschi, Serbi un Montenegroesch
to ihſu laiku, famehr paht pameeru teek spreests un libgts,
rauga us tam zik spēhdami isleetaht, lai waretu jaunus semes-
gabalus few eeguht un peefawinah. Tai 16. Janwari teek
is Bukarestes pa telegraſu snohts, ka Rumeneeschi tai 14tā
Janwari sturmēdami eenehmuſchi Emirdana zeemu, kas zaur
trihs redutehm tika apfargahts, un atnehmufchi Turkem ſtan-
des pee Rupkazes un Kapitanowtſchas. Rumeneeschi Turkus
is Widines tuwuma aifrenkuſchi un paſchu Widini pilnigi
eelebquaſchi.

Rà is Zetinjes teek snohts, tad tai 15. Janwari Resendras zeetohksnis padewees Montenegroescheem; schee dewahs us Skutari. Waretu notift, ka Skutari komandants, Ali Saib-Pascha, no eedsihwotajeem teek peespeests, ar fawoom faro-pulseem atkabytes.

— Rumeneeschi ir Widinai us 2000 foohleem tuwojufchees un Widinai schinis deenâs buhs japadohdahs. Tapat drijsumâ gaidams, ka Skutari Montenegrofcheem padohfees un iad dohfees us rihta pusi. Brisrena, us kureenu Serbi zentohabs nokluht, ir tilai lahdas 15 juhdses no Skutari at-tahiu. Tai 17. Janwari lahdai ahrsemes awisei peenahk ta telegrafa-sina, ka Serbi pebz fibwas zihnißchanahs eenehmufchi Kistendilu un Turkus pee Bekowagoras peespeedufchi atkahptees. Pee Gilanes bijufe asinaina kaufchanahs. Tschetrdes mit bataloni marscheere no Kasanslikas us Kristinu

No Sweedrijas. Nesen awises to sinu pafneedsa, ka pee
Sweedri juhrmales bijufe branga filku sveija, Tagad wa-
ram wehl schahdas sinas pafneegt; Jaw no 1809ta gada
pee Gotenburgas nebija nekahda filku sveija, ihpafchi tahdas
filkes tur netika sveijotas, kas preefsch eefahlischanas buhtu
derigas bijuscha; bet schini gadā tur lohti dauds filku radu-
schahs un ja ari nahioschā qadā filkes tahdā dausumā ra-

stohs, tad waretu us leelu sveiju zereht. Schini gadā, kur wifa sagataiwoſchana truhka, nebijsa deesgan tihku, mužu un sahls pee rohlaš, — schini gadā 25,000 muzas tika eefah-litas. Kā jaw minejam, tad pee Sweedrijas juhrmales gandrīhs 70 gadus nekahda filku sveija nebijuſe un tā tad Sweedreem waijadseja ſawas fitkes apgahdatees is Norwegijas; bet tagad ſinams wiņiem paſcheem buhs ſawas fitkes. Tābs pee Sweedru juhrmalas sveijotahs fitkes gan ne-efoht wifai treknas, tomehr brangas fitkes.

No Konstantinopeles. Ka kahdai ahrsemes awisei is Konstantinopeles teek sinohs, tad tāi 8. Janwari wairak tautas-weetneeki (parlamentes lohzelki) nogahjufchi vee leelwesihra, lai waretu tautas-weetneeki fabulzes ruhpeschanohs issfazicht pahr nolihgstanahm meera-norunahm un prafift, waj Turzijas waldiba jaw sinoh, waj pameera nolihgumi jaw paralstti. Leelwesihrs tautas-weetneekem isskaidroja, ka telegrafs-zelsch starp Konstantinopeli un Kreemu wirskomandeera lohrteli esohf tahds, ka dauds laika aiseijoht, lihds kahda sina atnahloht, bet wintsch (prohti leelwesihrs) zeroht drihsunā sinas dabuht no waldibas weetneekem, sam pameera nolihgschana usdohga.

Telegrafo finas.

No Peterburgas tai 19. Janvari. Keisaristla augstiba leelisfirsits wîrskomandeeris tai 14. Janvari nonahja Adriano-pele, kur wîsfch ar leelu gawilefchanu tika apsweizinahts. Preeskjchpulki eenehma Kirkilisu, Babu-Gôkisi, Haskioju un Demotiku. Tai 15. Janvari tika no muhfejeem eenemta Osmana-Basara un tai 16. Janvari Rasgrada.

No Londones tai 18. Janwari. Kä no tureenas teek si-
nohts, tad dohma, ka parlamente to no waldibas peeprafito
naudas sumu preefch kara-kugu un kara-pulku isrihloschanas
atlaufchoht.

No Peterburgas. Kā no tureenās teek sinohis, tad sinas
vahr pameera nolihgschanu kawejahs zaur to tahtu zelu, pa
kuru (pa Triestu, Wihni un Bukaresti) Turzijas waldiba fa-
weem weetnekeem laisč, kuri pa to starpu no Kasanlikas leel-
irstam Nikolajam us Adrianopeli lihds atnahkuſchi.

No Berlînes tâi 18. Janwari. Kâ kahda tureenas awise
fino, tad pameera nolihgschana zaur tam lawejahs, fa skaidri
janoruna, kahdâ buhschanâ un pehz kahdas fahrtibas buhs ja-
turahs farz-pulseem.

Geschäfesmes finas.

No Rīgas. Mūžīju augstai Rundsei un Kēisareenei bija fināms darītīs, ar kādu uzsīktību „Sarkana krusta” Rīgas dāhmu komiteja apgāhda ī flimnizāhm atlaišteem, atwezelojusīs cheem kareivieiem piltas drehbes — augsta Kēisareene paiehleju se: minetai komitejai Vinas augstā wahrdā pateikties par derigu un iſweizigu darboschanohs.

No Zehsim. Par Zehsu pilsfehtas waldes lohzelkeem ir
eeeweheleti: brugu-kungs v. Kiefer, semes teefas sekreteeris Jen-
sen, eltermanis Thiermann, kaufmanis Bölymann; par weet-
neekleem: aprinka teefneesis A. v. d. Wahlen, flohlu inspektors
Böhm, eltermanis H. Petersohn, kaleju meistars Behrsing.
Sekreteera weetu iipildihs Petersenn kungs.

No Kemeres pagasta. Saiveem tauteescheem un zikeem
zaur scho gribu to preeku vasinoht, ka mehs dabujam tai
26ta Dezemberi pag. g. Stumpera mahja preezigu wakaru
veedsihwoht, ko kahdi jaunekli un jaunekles zaur teatera is-
rihlofchanu bij fagatawojuschi. Spehletas tika schahdas
lugas: „Skaista Greeting.“ „Laktigala un brahla meita“
un „Itaba ar ditwahm gustahm.“ Behz tam weesigs wakars
ar danzofchanu fahlahs. Teecham jaaks bij schis wakars,
ko tur lohpâ bhubdami pawadijam, bet jo teizams bij muhsu
teatera spehletaju noluhks, ko tee zaur saiveem puhliaem
zereja panahkt. Tee nebij ween gribejuschi muhs fanahku-
fhus ar pahri preezigham stundinahm aplaimoht, — bet tee
ari wehlejahs ar schi wakara cenahkumu farâ eewainoteem tahdu
veepalihdsibu paaneegt. Skatitaju Deewam schehl mas bij
fanahkuschi. Breeks redseht, ka muhsu tauta il jo deenas jo
wairak us preekchu dsenahs eelsch gohdigas preezegas fadsh-
wes, bet tomehr atrohdahs wehl ari deesgan tahdu, kas tahs
kapeikas schehlodami behg no tahdeem preefem, kur ne wis
mums ween tas labums zaur tahdu fanahfchanu atlez, bet
ari teem brahleem, kas lihds afinim zihnahs tahla Turzijä,
veepalihdsiba tohp fagahdata. Beidscht firfnigu pateizibzu
issaku Garfel fungam, kas neschehloja puhlinus wiwu isrib-
kodams, tapat teem spehletajem par wim laiku un puhli-
neem, snams, fa katris kas scho wakaru pawadijis, patei-
zibu neleegs tam, kas to velniss. Kahds skatitajs.

No Jaunpils. Isgahjuſchā rudenī eestvehtija Jaunpileeſchi diwas ſkohlas, draudſes ſkohlu un pagasta ſkohlu, kuras abas no muhre zeltas un kurās nu latrs behrns dabu mahzibas, ko lihds ſchim daschi ruhmes deht newareja panahkt. Ta tad ſchinī ſinā Jaunpileeſchi ir preezigi un pateiz Deewam, kas teem palihdſejis un dewis ſpehku, ſaweeem vebznahameem apgahdah ſkohlas, kas ilgakus gadus warehs pastahweht. Ari dſeedaſchana teek abejās ſkohlaſ ſa ari zitur kohpta. Sewiſchki draudſes ſkohla man japeemin, ſa tagadejais ſkohlotajs R. lgs. nopusklejahs ruhpigi dſeedatajus ſawahkt, bet daschu eemeſlu deht dſeedataju naw daudz, tomehr japatziezahs R. lgm, kas uſuehmeeſ dſeedaſchamu wadiht. R. lgs wehlejahs firſnigi tohs kaweklus vahrfpeht, kas aiftur no weenprahtibas un plaschakas kohpibas pee dſeedaſchanas preebeedrotees, bet, ſa jaw teizu, daschadu eemeſlu deht gauschi gruhfi us preckiſhu eet.

Daschi drandses lohzeiki ir ari nodohmajuschi biblioteku dibinaht, pee kura ari leelgruntneeki valihdsigu rohku ſneeguschi. Kà rabbabs, ari ſchi leeta neifkirmigg, wai nu fliftu

grahmatu pehz, kas tagad esohit wehlaku isslaistās drukās jeb ari lepnibas pehz, ka iekatrīs grahmatu mihkotajās tagad eetaīja pats masu grahmatu krahtuvi mahjās. Beigās wehl peeleteku sinu par fchahdu behdigu notikumu, kas wa-farā notikahs. N. grunteeela puifens eekrita ar plohsu braukdams eserā. Melderis Lsg. l. to redsedams bes apdoh-maschanas gluschi nenogehrbees gribēja puifenu glahbt, eelehza esarā, bet apgehrbs to pee peldefchanas nogurdinaja, tā ka tam waijadseja atpakał greesteeš, bet jaw par tahi aispelde-jis, tas nogrima. Puifena brahlis, kurſch ari pehz nelaimiga steidsahs, gan faſneedsa plohsu un sawu brahliti isglahba, bet Lsg. l. noslīhla. Gauschi noslēhlo to wina brahti, pee-derīgee un draugi, jo minetais melderis bija jauns un latram patihskams un mihkots zilwels. — Pagahjuſčā gadā ir te daschi tihſchi un ari netihſchi uguns-grehki bijuſchi.

Sirfobns.

No Lihkummuuischas. Zik ilgi waru atmineetees, tad mehs fawā meerigajā lihkumina bijam no wifahm brefsmahm pafgati; bet fchoruden jaw trihs reises efam zaar sageem trauzeti. — Nowembera nichnesi bij paſchā Lihkum muſchā pagrabs islaunts un daschadas ſmallas ſaſtes iſnentas; klehts bij gohdigi atflehgta, tſchetri maiſi miſtu iſnaemti un atkal tapat aifflehgta. Ari leelais lehſchu funs nebij taipihts. Tam bij no laikla fprahde nonemita un galwa fadauſita. Lohpiasch laikam ſaglus bij paſinis un teem libds tezejis, tadeht tad ari bij ſaiſis. Nu atkal no 12. us 13. Dezemberi Gehru ſaimneekam klehts islaupita. Bij prohwejuſchi ari ſirgu ſtalli iſlaufit, bet nebij paſvehjuſchi laikam no ka trauzeti. Ze atkal no 17. us 18. Dezemberi Tilpu mahjās preefchnamā ſagahujuſchi un ſahkuſchi ſahpt us behnina, bet par laimi weens wihrs wehl nomohdā bijis un preefchnamā uguni pa- manidams tuhdal ſapratis, kas par weeſeem, mohdinajis ohteu puifī, pee kura rewolweris bijis, tas truhldamees ſahjis trohēfni taisibit, un teem ſaimjees iſmukt. Ari muhsu aplahrtnē dſied beechi ween par ſirgu ſahdsibahm. Ihpaschi noteek, kad ſchinis aukſtōs wakardōs daichs frohgā eedams ſafilditees, ſirgu preeſeen, bet atpakat iſnahjis atrohd, ka zits ar ſirdiñau aifwiſinajees, un nu dabu frohgā mantoto ranizu ſahjahm mahjās ſteepit.

No muhsu apgabala. Kä jaw daschan ehrmoti noteek, kas mahneem tiz, tà ari Tsch. fainneelam. Winch. kä jaw katra gadà pirmo seemas fwehtku naakti aiskur krahnji, tà ari schos Seemas-fwehtkos bij nodohmajis dariht, lai — kä winch tiz — us nahlofchu gadu labi darbi weiktohs. Bet jautreem jaunelkeem — ihsti gan nesin waj tee ir jaunekki bjujschi — tas lohti neyatihs, la winu widù daschi mahnu-tizigi zilwelci dsihwo, tadeht tee aishuhds srgu, panem trepes, nastu pakulu un aibrauz us S. mahjahm un Tsch. fainneelam aibbahsch istabas flursteni, lai schinis Seemas-fwehtkos wina nodohms ne-idohtohs. To gohdigi pastrahdajuschi wini greeschahs us mahjahm. — Minehls fainneeks preeksch pu-nakts aiskur krahnji, bet kas nu noteek? Kä prohtams, duhmi zausr flursteni newaredami eet, fahk istabâ sapulzeies. Te nu fainneeks nesin kas krahnji notizis, skraida, gar reerehm un melle tanis wainas, bet nelur tabs ne-atrohd. Kamehr to dara, tilmehr krahnis ir labi eeluhrufehs un malkas no winas ari wairs newar iwilkt. Krahnis ir iskurufehs, bet nu ir duhmu un dwingas — dwanuma — pilna istaba ta, ka ribta ir wisi ar galwas fahvehm faslimuschi. Atri us

īčo reisi bijis preefsch ſwehtkeem pagatawohts fo zept, bet nu valizis nezepts.

Saimneeks rihtā laukā išgahjis eerauga us ſkurstena no ſaiipuſchahs pakulas. Pee ta peckahpis atrohd, ka tas ar pakulahm ir aibahſis. Nu wiſch atrohd wakar mekleto wainu. Pehz ta wiſch panem gazu kahrti, to drusku eeplehſch un pakulas no ſkurstena kā prapi no ſlinteris ſraun.

Par ſcha ſika podariſchanu wiſch dohma: Es tahs pakulas aifwedifchu us W. un liſchhu noſwanicht. — Te ir ja-peemin, ka ta nepatiſkama darba daritajam zaur ſwanifchanu tas ſlikis noteckoht. — Bet atkal ſaka: Ja nu pakulas liſchoht noſwanicht, tad gan ſpali birſchoht. — nw —

No Žeigawas. Kā „Mit. Ztg.“ dabujufe finaht, tad us Kurſemi ſuhtichohit wehl 800 Turkus, kas pee Šchipkas fa-wangosi. 400 no teem eelohrteleſchoht Aifputē un 400 atkal ſtuldiga.

No Peterburgas. Walſts padohmei eesneegts no eelſchleetu ministerijas ar tautas-avgaiſmoſchanas un finanžministeriju foſtahdihits preefchlikums par lihdſelkem, kahdi buhtu ja-atwehl Baltijas trihs gubernatoreem, lai tee waretu ſchejeenās (Baltijas) ſkohlas paſrandiſht.

No Peterburgas. 1) Walſts parads. Preefch walſts parada ſinamahm un neſinamahm iſdohſchanahm waijaga 133,676,719 rbi. (pret 106,264,871 rbi. 1877. gadā); no tam waijaga preefch auglu mafſachanas par eelſch- un ahrsemju walſts-aileenejumeem, kā ari kahdu datu no ſcheem aileenejumeem nomafſajoht 95,765,810 rbi. preefch dſelſ-zetu obliqaziju nomafſachanas 37,910,909 rubi. Auglu un mafſajumi pr. paradu deldeſchanas par walſts paradeem 1878. gadā pee-auguſchi par 20,163,295 rbi. — 2) Taħs wiſaugſakas walſtiinſtituzijas wiſas kohpā ſhogad mafſahs 1,989,810 rbi. (pret 1,925,329 rbi. 1877. g.), no teem 1,749,953 rbi. ir rehlinati preefch ſinamahm un 239,857 rbi. preefch wehrotahm iſdohſchanahm. — Walſtspadohmei, walſts kanzelejai un ministeru komitejai preefch wehrotahm iſdohſchanahm noſpreesi 806,526 rbi. Keisara paſcha kanzelejai 669,015 rbi. un luhgſchanas rakstu komiſjai 214,669 rbi. — 3) Šwehtais Sinods peeprafijis preefch ſinamahm iſdohſchanahm 9,108,131 rbi. un preefch wehrotahm 992,699 rbi., pawiſam 10,100,830 rbi. — 4) Preefch Keisara nama-ministerijas noſpreesi 9,047,464 rbi. pret 9,055,574 rbi. pag. gadā. — 5) Ahrleelu ministerija pagebr 3,096,498 rbi. pret 2,974,659 rbi. 1877. gadā. — 6) Kara-ministerija peeprafijis pawiſam 181,841,736 rbi. un prohti: preefch ſinamahm iſdohſchanahm 163,683,863 rbi. un preefch wehrotahm 18,157,873 rbi. — 7) Juheras-ministerijai ſhogad noſpreesi 25,119,611 rbi. pret 24,868,785 rbi. 1877. gadā. — 8) Finanžministerija peeprafijis preefch ſinamahm iſdohſchanahm 61,098,940 rbi. un preefch wehrotahm iſdohſchanahm 14,412,973 rbi., pawiſam 75,511,913 rbi. pret 75,082,978 rbi. pehrnajā gadā. — 9) Walſtspadohmenu ministerija peeprafijis preefch ſchi gada 17,449,989 rbi. pret 18,434,912 rbi. 1877. gadā. — 10) Geſchleelu ministerijai noſpreesi preefch ſinamahm iſdohſchanahm 50,646,564 rbi. un preefch wehrotahm iſdohſchanahm 3,305,802 rbi., pawiſam 53,952,366 rbi. pret 53,210,070 rbi. pehrnajā gadā. — 11) Tautas avgaiſmoſchanas-ministerija peeprafijis 15,946,113 rbi. pret 15,729,260 rbi. pehrnajā gadā. — 12) Žeļo-ministerijas ſchi gada

budscheis ir 11,065,700 rbi. pret 9,563,781 rbi. 1877. gadā. Iſdohſchanas ſcheitan pee-auguſchas zaur ſjaſtas un ſwires upju kanala pahrlabofchanu, kas 1,700,000 rbi. mafſa. — 13) Juſtiz-(teefu-)ministerija pagebr 15,162,231 rbi. pret 14,785,257 rbi. 1877. gadā. — 14) Breſch walſts kontroles noſpreeti 2,156,137 rbi. pret 2,229,868 rbi. 1877. gadā. — 15) Walſts pahrwalde preefch ſirgu waſloſchanas peeprafijis 818,207 rbi. pret 801,141 rbi. pehrnajā gadā. — 16) Transkaufasijas ziwilpahrwalde mafſa ſhogad 6,891,907 rbi. (1877. gada: 7,171,732 rbi.) — Truhkums nodohſchanu eenemſchanas ſchinī gadā ir veenemts us 2 milj. rubl.

Zaureijschas naudas preefch 1878. g. nolemtas us 22,417,486 rbi. pret 22,920,627 rbi. 1877. gadā.

Wehrotas iſdohſchanas preefch dſelſszelu un oħstu buhwehm teek mafſatas if ihpaſchhas kafes. Winas preefch ſchi gada ir nolemtas us 12,153,709 rbi. pret 10,072,579 rbi. pehrnajā gadā.

No Chersones. Chersones gubernators preefch kahdahm deenahm, kā „Новое время“ ſino, ir dabujis no aktiwas armijas generalſchtaħba wirkomandeera wahdā to uſderumu, lai tuhlit leekoh ſagatawoht 335,000 krelu un 170,000 paħru nahtnu bilfchū preefch armijas. Wiſam ſchin pastellejumam waijaga weena meħnesha laikā buht gatawom un aifſuhtitam. Gubernators ſho pastellelu leetu ſagatawoſchanu iſdalijis pa gubernijas aprinkeem.

Kara ſinas.

Wiſu virms paſneegſim taħs liħds ſchinim atnahkuſchas telegraſa ſinas.

Tai 13tā Janvari no Peterburgas. Čjubs Paſcha, ee-kam Adrianopeli aſſahja, aiddedſinaja kara-eerohiſchu krahjumu un ſchaujama pulvera krahjumu. Muħſu kara-pulki ir us preefchhu dewuſchees us Kiriki, kas atrohnahs Adrianopeles rihta puſe, us Lule Burgos, kas atrohnahs deenwidus rihtos us Konstantinopeli, un us Demotiku, kas atrohnahs deenwidos us Galipoli. Telegraſa ſaweenofchanahs ſtarb Herman-liju un Adrianopeli atkal eetaſita.

Tai 13tā Janvari no Liſliſas (Aſijas kara-lauka). Tai nakti us 10to Janvari generała Komarkowa kara-pulki, lai gan bija breeſmigs ſneega putenis, cenehma Smirkewas tiltu, uſbruſka Turku ſtanſtehm pee Doliskanes zeema un fahla Turkus pilnigi falaut. Turki, kureem bija 8 bataloni, aibehga, pa dalai us Artiwinu dohdamees, pa dalai falnōs flehpdamiees. Muħfeji eeguwa leelgabalus, dauds kara mannas un eerohiſhus, kā ari wiſu Turku lehgeri. Muħſu pa-metums bija 2 tritūſhee un 14 eewainoti.

Tai 14tā Janvari no Londones. Daſħas awiſes ſino, la Bikensilbos no ſawa amata atlaħpſchotees, bet flaidraſas ſinas par to wehl truhkſt.

Tai 13tā Janvari no Konstantinopelis. Kā no tureenās teek ſinohis, tad Turzijs walidiba veenemſchoht Kreewijas prafijumus pee pameera nolihgſchanas.

— Atnahkuſhas telegraſa ſinas paſneeguſchi ari kahdus wahdus wiſpahri ſazifim paħr beidsamā laikā notifikheem kara-darbeem. Kreewu awiſe „Руск. Изв.“ paſneedi ſchahdas ſinas.

Kad muħſu kara-pulki diwi nodalās pee Šchipkas un Komarlos tuwumā bija par Balkana kalneem paħrgahjuſchi,

tad wini tuhdak eesahka eenaidneekus us diwi puzechm dseahst: generala Gurko wakara kara-fpehks Topolnizas un Morizas eeleijs, bet generala Radezki kara-fpehks taifni us Adrianopeli. Generalis Gurko pehz Sofijas eenemfchanas tuhlit dfinahs trihs nodalas patok Suleimana-Paschas kara-pulkeem, kas atkahpahs; widus nodala dewahs us Ichtimanu un zaur Trajana wahreem, laba nodala marscheereja us Samakowu un freisa nodala us Petritchewu un tahlati Tapolnizas eeleijs, wifas trihs nodalas nehma fawu zetu us Tatar-Basardschiku un tad zaur Marijas eeleijs us Filipopeli, us kureeni ari dewahs generala Karzowa kara-fpehks, no karlowas nahldams. Pa fcho laiku Suleimana iskleedete kara-pulki, diwi nodalas schlihrufshees, dewahs us Filipopeli: weena nodala, no pascha Suleimana wadita, ar kahdeem 40 batalo-neem dewahs taifni us preefchju zaur Giopsas un Tapolnizas eeleijs, un ohtra nodala ar tik pat dauds kara-wih-reem sem Guada-Paschas wadijchanas dewahs aplinkus pa Samakowu un Tatar-Basardschiku us preefchju. Suleimans Pascha zaur fawu ahtru atkahpochonohs fpehja isfargatees no zihnijschanahs ar muhfu kara-pulkeem un zaur Filipopeli zauri gahjis winch apstabjahs, us Guada-Paschu gaiddams, lai ar winu kohpa waretu us Adrianopeli dohtees; pa to starpu Guads-Pascha, kas lihku zetu bija usnehmis, tika no muhsejeem fasneegts, kuru winam usbruka un zaur to ari Suleimans-Pascha turcenas tuwumā usturehts. Slawena trihs deenu zihnijschanahs pee Filipopeles, kas Suleimana armiju iskleedea, beidsahs ta: Kad generalis Welaminows tai 30ta Dezenberi pehz sihwas zihnijschanahs bija Samakowu eenehmis un kad wakara kara-fpehla widus nodala zaur Ichtimanu un Trajana wahreem bija zauri gahjuschi, tad muhfu kara-pulki eenehma Basardschiku, dewahs tad gar Marizas kreiso krastu us Filipopeli un 20 werstes no fchihis pilsefhtas fasneedsa Guada-Paschas kara-pulkus, kas us upes labo krastu bija lehgeri usmetuschi; Filipopelē wehl stahweja kahdi pulki no Suleimana-Paschas kara-fpehla. Tai 3. Janvari muhfu kara-pulki tika trihs nodalas daliti un suhtiti, lai eenaidneekem usbruhloht: generala grafa Schuwalowa un Schilder-Schuldnera nodalas, kas ledum ejohi pa fellumu par upi vahrgahja, usbruka Turkeem un tohs eedsina kalnōs (us Dermenderi), bet generala barona Kridenera nodala, kas us upes kreiso krastu marscheereja, eegahja Filipopelē, pee kam tee wehl Filipopelē buhdamee Turku pulki, no bailehm vahremti aisebhga. Kad tas bija notizis, tad radahs ta eefvehchana, Suleimonu-Paschu vahifam noschek (no faweno-fchanahs ar ziteem Turku pulkeem); preefch fchi noluhka panahfchanas tika tai 4. Janvari issuhtita tresha kahjineeku diwisiya sem generala Dandewilles wadijchanas us Stanimaki, lai Turkus pee atkahpochonohs waretu kaweh, kamehr generala grafa Schuwalowa, Schilder-Schuldnera un Welaminowa kara-pulkeem wajadseja Turkeem usbrukt pee Dermenderes. Kad nu Turki fahka no Dermenderes pa kalneem atkahytees us Stanimaki, tad wini atkahpamees saduhrahs ar Dandewilles kara-pulkeem un tika no muhsejeem ar pametumeem iskleedeti. Ohtra rihtā kara-pulki, kas pee Dermenderes bija zihnijsches, fawenojahs ar generala Dandewilles pulkeem un tad kohpa usbruka Turkeem, kas fawas flanstes un leel-gabalus atkahdami, leelā fajukfchanā eebehga Despotodagas kalnōs us Epikioju un Laskowu. Suleimana armijas ohtra data tai paschā nattī (no 5ta us 6to Janvari) behga pa

kalneem us Haskioju, bet tai 7ta Janvari muhfu jahtneeki tohs panahza un teem usbruka, pee kam wini (prohti Turki) wifus fawus leelgabalus, kahdus 40, pasaudeja, ko muhseji eeguwa; Turku kara-fpehla atlikumeem, kas us Haskioju nonahza, wajadseja tur fatiktees ar generala Radezki pulkeem, kas foreis marscheereja us Adrianopeli. Ta ari notika un kā mehs drihs redsefim, tad tai 7. Janvari fchée Turku kara-fpehla atlikumi tika no Skobolewa II. kara-pulkeem salauti un ishibzinati. Taïs kautindōs, kas bija tai 3fchā, 4ta un 5ta Janvari, muhseji bija eeguwuschi 110 leelgabalus un leelu pulku eenaidneekus fawangojuschi, kuru skaitls fchim brihscham wehl naw pilnigi sinams.

Pa to laiku, kamehr nupat minetee kara-darbi notika, generala Radezki kara-pulki, kuru preefch-pulki tika no generaleem Skobolewa II. un Strukowa waditi, gahja ahtri us Adrianopeli. Tai nakti no 2tra us tresha Janvari tika no muhfu preefchpulku jahtneekem ispohstihis dseisszelch, kas eet us Filipopeli un Zamboli; tai 3fchā Janvari tika ee-nemta Ternowas stanzijsa, kas ir mineta dseisszelata faweno-fchanahs weeta, un tai 8ta Janvari generala Strukowa kara-pulki eegahja Adrianopelē; tee tur buhdamee Turku pulki, sem Gjuba Paschas wadijchanas, steigichus aisebhga, eepreefchju leelu daku no kara-mantahm famaitadami. Tomehr generalis Strukows eeguwa 26 leelgabalus. Tai 10. Janvari ari generalis Skobolews ar kahjineeku pulkeemi nonahza Adrianopelē, pehz kam tuhdal jahtneeku pulki sem generala Doch-turowa wadijchanas tika issuhtiti us rihtem un deenwideem, un prohti us Kirkilis, Lili-Burgas un Demotiku. Leelfirsts wirskomandeeris nodohmajis tai 15. Janvari nonahkt Adrianopelē.

Kamehr generala Skobolewa II. preefchpulki dewahs us Adrianopeli, pa to starpu muhfu jahtneeku isluhkojchanas pulki atnesa tai nakti no 6ta us 7to Janvari to sinu, ka leels pulks prouiantes teekloht sem Turku saldatu un apbrunotu eedsihwotaju apfargashanas suhtihis no Haskiojas us Hermansli; fchée saldati bija atlikumi no Suleimana-Paschas kara-fpehla, kas us Adrianopeli steidsahs. Tas us fchō pusti issuhtitais palkawneeka Panutina kara-pulks usbruka tai 7ta Janvari Turkeem, fakahwa Turkus un atnehma teem 20,000 wesumus prouiantes un zitas mantas.

Muhfu kara-pulku ahtra dohjchanahs us preefchju bija panahkuse nezeretus panahkumus; ne-eewehrojoh tohs pametumus, kas Turkeem bija, ihpaschi eewehrojama winu gariga fatreelchana un isbailes, kas pat lihds Konstantinopeli fneidsahs, tur tiklab waldiba kā ari eedsihwotaji; ir vahremti no issomijeschanahs un bailehm. Deemschehl Turku eedsihwotaji tanis no muhsejeem eenkemtōs apgabaldo wehl beidsamā brihdī fawu warmahzibū raudsija isdariht pee kristigeem, Bulgaru pilsefhtas un zeemus ispohstidami un aisdedsinadami un tad no atreebfchanas bihdamees glehwuti aisebhga. Muhfu kara-pulki ispohstitas weetās tuhlit fahrtibu nodibinaja un is eedsihwotajeem pahraldbu eezhla.

Muhfu kara-pulki, ahtri us preefchju dohdamées, ir skaidri parabdijschi, zik pilnigi wini pratufchi eeguhtohs panahkumus isleetoht. Eenaidneeku dseafchana notikahs pa aispunitateem zeleem, pee wehtas un fala laika (fala lihds 10 grabdeem), ar eenaidneekem kaujotees wefalas 10 deenas.

No kara-lauka Afijā isgahjuschi nedelā peeminami schahdi kara-darbi: generalmajors Komarows, no Ardanutschas us Art-

winu eedams, eeguwa surmedams stipras eenaidneeku flanxes us Gorhotanes kalneem un tai nakti no 9ta us 10to Janwari fahawa eenaidneeku kara-pulku pee Doliskanes zeema.

— Tai rafsta augfham mineta Kreewu awise.

Pahr Serbu kara-darbeem kahda ahrsemes awise („Presse“) pafneeds schahdu sinojumu is Belgrades:

Serbijas waldiba pee fawu nodohma ispildishanas israhda leelu steigshchanohs. Tikkids wina kahdu Turzijas semes-gabalu eeguwuse, tuhlit wina ari eewed fawu waldishchanu un ta cegrohsa, it ka eeguhtais semes gabals jaw winas walstei peederetu. Us wifahm pujebm, kur Serbu kara-pulkus us preefchus dohdahs, teem pakat dohdahs Serbu walstis-deenastneeki is wi-fadeem walstis amateem, lai us pehdahm waretu fawu waldishchanu usnent. Kur Serbu kara-pulkus un walstis deenastneeki nonahl, tur ee-nento apgabalu un widutschu eedishwotajus fafauz un no wineem nonem swehrestibu par Serbijas pawalstneekem (ar ziteem wahrdeem fakoh: wineem leek swehreht Serbijas pawalstneeki swehrestibu). Ka tas teek isbarihts, ir deesgan ee-wehrojams. Tikkids kahds zeems eenkemts, tad tur buhdamo kara-pulkus komandants leek zeema eedishwotajus walstis-jeb drauds-mahja sapulzeht. Tur wianus fagaida mahjita, kas wineem ar ihseem bet fkaidreem wahrdeem isskaidro, ka Serbijas firsts Milans Obranowitsch IV. ejoht ar fawu armiju isgahjis, tohs Serbus, kas atrohnahs Turzijas pawalstneezib, atswabinaht no Turku jughga. No tchi laila winti buhjchoht wisi weenlihdsfigi pawalstneeki. Schahda buhjchanu no wineem gaidoht pawalstneeki swehrestibu. Tohs rindas usstahditohs pee-augfchohs wihreschus mahjita, kad swehrestiba swehretra, pehz rindas nobutjcho katru, to par Serbu pawalstneeki apfweizinadoms, un kara-pulkus komandants tad tohs jo ee-wehrojamohs opkompj. Pebz tam drauds pafneeds fawas dahnas, kas pa leelakai dalai ir baribas-leetas, kurnpreti komandants preefchneekam edohd kahdu fawju spohschu dukatu, kas par jauna waldneeka schinklibu teek apfihmeti. Us tahdu wihsi jaw kahdi pahri simtu zeemu un meestini ir pefawinati Serbu walstei. Pilsfehtas tifjchoht wehlaki us-nemtas Serbu pawalstneezib.

Ka laudis labvraht jaunam waldneekam (Serbijas firstam) fawu pawalstneeki swehrestibu swehr, par to now ko brihni-tees, jo sem Turku waldibas winti now nekahdas preefnu deenas veedishwojuschi. Ihpaschi no ta laika, kur kara-jukishanas tur iszehlahs, bija tureenam laudim dauds behdu un gruhumi pahreeschami. Turzijas waldiba, leelam truhkumam buhdama, bija nodohshanas lohti pawairojuje, ta ka daschs zeems, kas preefch kahdeem gadeem bija pahrtizis, tagad leelam truhkumam nogrimis. Muhamedani ari bes kahdas ihpaschas furneishanas padohdahs Serbijas pawalstneezib, ar tahm dohmahm apmeerinadamees, ka wian fentschi ari arweenu now bijuschi Turzijas pawalstneeki. Kahds bejs (Turku augstmanis) Pirota teiza: „Pehdigi waram atkal par tahdeem palist, kahdi bijam preefch Kosovo-Poljes (1389. gadam, kur muhamedani usnahma waldishchanu).“ Now tapehz tahs sinas riktingas, kas sinoja, ka pret Serbu pefawinashanu iszelotees storp laudim pretofchanohs. Neweena weeta un winti masak Pirota, kur kristigeem ir pahreewars, ir pretofchanohs issazijuje, ta to daschas ahrsemes awises sinojuschas.

— Tahaki pahr kara-notikumeem runadami waram wehl schahdas telegrafa finas pafneegt.

Tai 18. Janwari no Peterburgas. Muhfu 14. kara-spehla

kara-pulkus tai 10. Janwari tuwojahs Basardschikai. Generala Manjeja jahneeki fatikahs pee Tschair-Karmanes ar eenaidneeki preefch-pulkeem, kas tika atsfisti atvakat un us Basardschiku atkahvahs. Ap wakaru eenaidneeki ar 20 leelgabaleem isbruksa is Basardschikas, bet tika pefveecti atkhoytees. Tai 14. Janwari Turku un Egipites kara-pulkus usbruksa muhjeeme, bet tika pehz 4 stundu zihnijschanahs no muhjeeme atsfisti atvakat us Basardschiku. Schini kautinu krita Egipetetis Secharia-Pascha. Muhfu pametums naw leels. — Basardschika ir stipri apzeetinata. Telegrafa faweenofchanahs ir ar Wornu ispohstta.

— Generaladjutants va telegraftu atlaida is Sewastopeles to sinu, ka tas pee Raulasijas juhralas un pee Battumas isfuhtitas damskugis „Konstantins“, sem kapteina Makarowa wadijschanos, isbrauja tai 10. Janwari is Sewastopeles, un stivru wehru pazeetis tai 12. Janwari nonabza Suchumā-Kaleh. Tai nakti us 14. Janwari winfch tuwojahs us 4 juhdschu tahtumu Batumai. Tur bija 7 leeli Turku kugi. Kapteinis Makarows isfuhtija diwi torpedu laiwinas sem leitnanta Sazarewja un Steschniski wadijschanos, kuri torpedus uslaida tam us wakti stahwedamam Turku skruhnu-damskugim. Ka kapteinis Kamarows sino, ka uslaistee torpedi Turku damskugi sapardija, ta ka tas nogrima. Uhdens wirfus vildijahs ar fuga druyahm, ta ka muhjeeme nebija eefvehjams sjahdamobs Turkus glahbt. Damskugis „Konstantins“ torpedu laiwinas usnehmis, brauja gar juhrali us Samsunu un tai 16. Janwari pahraha Sewastopolē.

— Generalis Skobolews II. sino is Seimenli, ka Adrianopeles apstiprinajumi ir lohti teizami. Ne tikai 26 leelgabali, ka tika sinohis, bet wehl dauds wairak leelgabalu nahja muhju rohlas. — Generala Gurko heidsama sina rohda, ka generala Skobolewa I. jahneeki bes teem no kasakeem eeguhtem 40 leelgabaleem wehl eeguwa 13 leelgabalus, ta tad pafiam 53 leelgabalus.

Is napat pafneegtohm telegrafta sinahm redsams, ka generala Zimmermana kara-pulkus (14tais kara-spehla) Dobrudschā, no kureemi ilgaku laiku nekas netika sinohis, ir tagad fehrujchees pee kara-darbeem, Basardschikai tuwodamees. Basardschikas pilnigs wahrs (Hadschi-Oglu-Basardschika) pilsfehta atrohnahs storp zeetohschau zetorkzni (Warna, Schumla un Siltstrija) un ir no Warnas tikai kahdas 8 juhdes tahtu.

No Arabijas. Ka teek sinohis, tad Mekkas pilsfehtā un tai tur tuwumam buhdamā Dschedas ohsta pilsfehtā iszehlujehs isgahjuschi gada beigas koleera fehrga, ta ka jabaiddahs, ka koleera fehrga nepahreelahs us Egipeti. Gelsch Mekkas pilsfehtas ohtrā deenā jaw nomira ar koleeri 102 zilwelj un nedelas laikā pafiam bija miruschi 494 zilwelj; eelsch Dschedas miruschi 160.

Tautas draugeem par ee-wehroschonu.

Tai 22trā Dezemberi pefhrnā gadā notureja politekniskā muzejā fawu gada-sapulzi pafihstama Kreewijas Beedribā — Keisarisskas Dabas-sinatnibas Etnografijas Nodaka. Schi sapulze ihpaschi ari ee-wehrojama zaur to, ta ta turklaht bija minetas Nodakas gadudeftita pefminas-sapulze. 1867tā godā 22trā Dezembera mehnescha deenā, kad Kreewija Maslawā fwineja etnografisku istahdi, kad tik ko zilts-brakli (Slahwi) is malu malinah Maslawā pafzeemojuschees un tautibā un brahlibā stiprinajuschees dewahs us fawahm mahjahm, lai tur jo stnigrati un felmigali waretu fawu tautibu un tautas taisnibu aisslahweht: Austria pret tureenam Wahzeescheem un Ungareem un

Turzijā pret Turkeem — tāt 22trā Dezembera mehnescha deenā 1867tā gadā dibinaja patslāhwigu Etnografijas Nodatu pē Reisarifas dabus finatnibas Beedribas. Bīfus desmit gadus par Etnografijas Beedribas preelschneku bija Maßlawas universitētes profesors N. A. Popows, kas ari schini winas svehtku-deenā nolasija pahrslatu par Etnografijas Beedribas darbibu nupat pagahjuſchā gadu desmitā. Šī pahrslata latrā wareja pahrlēzjnates, ka Beedriba dfinuſehs valstī kāvēm finatnileem mehrkeem, ka ta augligi strabdaļuse fawā plasčā darba laulā, prohtat: finatniski isprast, iſdibināt tāhs daschadas tautas, kas dſihwo plasčā Kreevijā un zītās Slahmu īsemēs, isprast tāhs peži winu fawadibahm un weenadibahm dabā un dſihwē, kā garigā tā ari ahrisčkā dſihwē. Un schini darbibā Maßlawas Beedriba daschas Kreevijas tautas ihyafchi eeweħrojuſe fawā muhšcha pirmā gadudeſmitā. Weena no tāhm wiſwairak eeweħrotahm tautahm ir ari Latweeschu tauta. Schē nu preelschneels ihſeem- wahrdeem iſtahstija fapulzei, ko Etnografijas Beedriba iāw darijuſe un panahluſe preelsch Latweeschu tautas. Bet tas, kas darihts un panahlti schini leetā, ka ne-efoht wehl deesgan. Weens no beedribas iħlēneem beedreem, pats Latweeliš ar mief un dweħseli, strabdaļoh tħin iħleel tħallal. Beedribas preelschneels nolassija rastu no schi heedra, kura tas fino, zil tħallu tas-nahzis ar ohtru finu lrahjumu par Latweeschem, kas wijs jaw sagatawobis preelsch drulas: lahdas finas wehl nefagatawotas, bet kas jaw rahda, ka Latweeschu tauteeschi palihdseluschi un wehl tagad palihds, salraħtas finas peseħħidam, un ka zeram, ka daschi zittu darbige Latweeschu tauteeschi lrahj, lrahx un es-fuħħihs wehl jaunus finas is dascheem Latwijas apgabaleem, ko wehl warehs nodohmatam finu lrahjumam peewenoht. — Preelschneels pañinoja fapulzei, ka Beedriba nospreduſe drukħt scho ohtru finu lrahjumu par Latweeschem, tissħħid sħi lrahjums buhs sagatawobis. — Zit u swariegus rastus, runas un spreedumus, ko dfirdeju tħallā Maßlawas Beedribas sveħħlu fapulż, nepee-minedams peemetinashu schi tikai lahdus wahedus no fawas yuſes por to, kas Etnografijas Beedribas darbibā siħmejabs us Latweeschem.

Scho zeen. Brihwsemineela f. rastu saweem Iafitajeeem pa-

fneegdami un ihpaschi finu trahjeem mihti pee sirds lisdami, ne sawas puses veeminam: lam ne-ihnahstu pascham satrahtahs finas jeb ralstus us Maslawu suhiti, tee lat suhta us Rigu (sem schahdas adreses: "Mahjas weesa" redazjai — Riga. Nodohdamri Laubes Indrikim), no tureenas esuhititee ralsti un finas tils us Maslawu waijadfigā weetā aissuhiti.

Gewehrojams Deenostneekem.

Deenastneeleem deemschehl wehl daudsfahrt peemahjo tas ee-
radums, la tee newar nodshwoht ilgalu laiku pee weena un ta
pascha faimneeka jeb funga, bet ftraidele is pa gadam — ziti
pat pa mehnesham no weenas weekas us ohtru, maledami, tur
labati un weeglaki; sinams, la tahlā wihsē ne-eeguhb no faweeem
maises-dewejeem nefahdu flau un pateizibu. — Ohtradi tas ir,
kad lahds nodshwo ilgalu laiku weenā un tai paschā weetā; jo
tad apalshneels ar lungu eerafchabin eepasines, tahs eewehro-
dams riltigt ispilda un lungs, ar wisu pilnigā meerā buhdams,
sina gan fawā laitsā doht pateizibu par feahdu uszhitibū. —
To waram it ftaidri peerahdiht zaur fahdu raststeenu, kuru weena
zeenmahite suhta lahdai Lijetei Petrowitsch, tamdeht la schi wi-
nas wezalu namā — Selgawā pee von Trautwetter fungem —
jau 25 gadus nodshwojuzt un wina toreis wehl freilene buhda-
ma ar to it labi eepasinushs. — Raststeens flan tā:

Pitmeen, 5. Dezember 1877.

Mihla Lisele!

Schodeen preefsch diwdesmit peezeem gadeem Juhs tilat par lihdslohzelli muhsu namā. Toreis tas nams bij pilns; tagad Jums ir palifuschas til tahs diwas wejites; lai Deews Juhs ustura wifas trihs spirgtas un weselas, la lai wehl schis wa-sais pulzinsch pastahwetu labi ilgi. — Juhs, mihska Lisete, esfat lihds ar mums gan daschu preefschwojujschi, het ari tapat dauds behdu pilnu un sclarbu littena stundu dalijuschi; het ar-ween es esmu eewehrojujs, la Juhsu firds mums tuwojahs, ta la Juhs preekus un behdas lihds ar mums lihdszeetaht, par lo mehs Jums pateizamees, mihska Lisete, un tapehz Juhs esefit mums wifeem jo mihska. —

Mans fungo, scho deenu preemina turedams, ir pats nogahjis
lat waretu list pee Jums telegrafeerecht, jo zaur to wehl scho-
deen wunsch jums grib preeklu padaricht. Patureet mihtu sawu
bijuscho freileni Thusnelda von Trautwetter.

Sina pahr ussunkeem Niqâ.

Jehkaba-basnizā: andeles-tomijs Karl Jul. Becker ar Matildi Elisabeti Basert.

Bēhtera un Dohmes-basnīžā: tules-tschinowniecks, gubernas selektoreis Mīaels Petrowitschs Mertovs ar Matildi Emīliju Bergried, dīm. Blau. Kaufmanis Ludwīg Elias Bījanovs ar Dīgu Katarīni Wīzor, dīm. Silfēst. Atslehgū-kalejs Mīaels Liedemann ar Augusti Marg. Friedričsohn. Kurpnēelu patentes-meistars Jūl. Georg Kenole ar Paulini Sofiju Struker. Darbu vedejs Gustaw Jego ar Emīliju Dor. Martinsohn. Andeles-komijs, dīm. gohdbirgeris, Richard Chomje ar Alessandrini Vilhelmini Doroteu Sannemann.

Gertrudes-basnīzā: mahleru sellis Gustav Hermann Nikolai Behrens ar Olgu Friederila Emiliju Rose, vīsim. Neßler. Saldats astahwneels Mikelis Gezers ar Annu Josefinu Kaufmann. Friseeris Robert Seemisch ar Annu Antoniju Dorotheu Schlink.

Jahnu-basnizā: Iašmanis Mīael Hofman ar Annu Katarīni Breede. Strahdneels Konstantīns Pawłows Dunse ar Annu Katařini Trehter. Kutscheeris Kertschjahn Schwahger ar Annu Meesīs (Sibrup). Aislehgū tāleju sellis Wilh. Herd. Gotthard Grossmann ar Juhli Janjohn Fabriku strahdneels Eschen Wold. Hartmann ar Johannu Matildi Walter. Tipografijas maschinu meistars Robert Christian Haal ar Augusti Vihtol. Kafeeris Joh. Reinb. Vihtol ar Lidiu Juliju Hermann. Bimermanis Juris Ohsols ar Luisi Blum. Fuhrmanu fainneels Jakobs Stutte ar Juhli Klarvin, bīsim. Niegaw.

Mahrtianus-basnijā: Bimermanis Otto Bitter ar Luisi Sellis.

Norah Ishan

to 2. Janvarī ūch. g. islohsētu pirmās leeneschanas 5 prozentu naudas biletu ar usdewehm.

Ser.	Bil.	Win.	Ser.	Bil.	Win.	Ser.	Bil.	Win.	Ser.	Bil.	Win.	Ser.	Bil.	Win.	Ser.	Bil.	Win.	Ser.	Bil.	Win.
N	M	Rst.	N	M	Rst.	N	M	Rst.	N	M	Rst.	N	M	Rst.	N	M	Rst.	N	M	Rst.
4	6	25,000	3,206	34	500	5,696	9	500	8,869	21	500	11,085	37	500	13,714	19	500	17,031	26	500
41	23	1,000	3,259	47	8,000	5,823	49	500	8,905	3	500	11,182	20	500	13,898	25	500	17,042	8	500
77	1	500	3,265	15	500	5,905	15	500	8,914	16	1,000	11,188	5	500	14,124	35	500	17,078	17	500
134	27	8,000	3,324	17	500	5,906	18	500	8,962	31	500	11,206	10	500	14,206	32	500	17,281	2	500
254	8	500	3,454	13	500	5,923	16	1,000	9,006	15	500	11,231	9	8,000	14,387	3	1,000	17,290	11	75,000
654	40	500	3,514	36	1,000	5,944	29	500	9,258	48	500	11,233	46	500	14,430	9	500	17,409	33	500
682	8	500	3,524	20	500	5,948	26	500	9,458	39	500	11,347	13	500	14,477	45	500	17,502	30	500
700	2	500	3,565	21	500	5,960	48	500	9,460	2	5,000	11,419	48	500	14,617	17	500	17,513	21	500
708	34	5,000	3,651	48	500	6,024	7	500	9,499	16	500	11,483	31	1,000	14,637	17	500	17,526	21	500
784	7	500	3,699	50	500	6,027	5	500	9,510	43	500	11,502	47	500	14,672	42	500	17,570	24	500
856	37	500	3,706	30	500	6,062	5	500	9,574	3	500	11,806	46	500	15,040	34	500	17,773	24	500
871	49	500	3,786	44	500	6,069	8	500	9,582	28	500	11,835	16	500	15,044	25	500	17,782	15	500
1,144	21	500	3,803	4	500	6,152	6	500	9,601	19	500	11,989	27	500	15,154	49	1,000	17,861	5	500
1,257	1	500	3,807	45	500	6,187	1	500	9,631	26	500	12,073	46	500	15,217	35	500	18,035	43	500
1,294	49	500	3,862	20	500	6,207	47	500	9,700	41	1,000	12,114	19	500	15,219	34	500	18,080	32	500
1,288	17	500	3,893	47	500	6,426	26	8,000	9,707	23	500	12,122	47	500	15,280	4	500	18,109	40	500
1,546	37	500	4,084	2	500	6,579	26	500	9,710	35	500	12,190	32	500	15,280	32	500	18,311	2	500
1,558	29	500	4,098	3	500	6,667	24	500	9,719	30	500	12,261	49	500	15,337	4	500	18,278	32	500
1,604	29	500	4,192	14	500	6,796	10	500	9,863	11	500	12,331	44	500	15,353	30	500	18,317	40	500
1,664	1	500	4,425	37	500	6,864	50	500	9,896	45	500	12,354	5	5,000	15,493	32	1,000	18,360	23	500
1,684	4	500	4,497	21	500	6,947	7	500	9,914	29	500	12,382	17	500	15,502	22	500	18,428	31	500
1,713	20	200,000	4,562	47	500	7,054	39	500	9,950	21	500	12,432	21	500	15,717	31	500	18,576	11	500
1,851	24	500	4,569	5	500	7,091	1	500	10,064	33	1,000	12,499	30	500	15,848	33	1,000	18,610	40	500
1,924	17	500	4,728	6	500	7,133	44	500	10,198	46	500	12,535	29	500	15,972	36	500	18,652	31	500
2,000	3	500	4,860	15	10,000	7,248	9	500	10,134	49	500	12,597	18	500	16,043	5	500	18,763	13	500
2,007	29	500	4,860	23	500	7,292	17	5,000	10,179	22	500	12,615	16	10,000	16,078	12	500	18,775	14	500
2,056	2	500	4,935	8	40,000	7,547	21	500	10,187	48	500	12,690	34	500	16,094	46	500	18,869	27	500
2,064	13	500	4,995	12	8,000	7,640	2	5,000	10,245	40	500	12,694	16	500	16,222	4	1,000	18,919	45	500
2,104	20	500	5,042	18	500	7,828	13	500	10,427	34	500	12,750	38	500	16,374	40	500	18,972	27	500
2,197	27	1,000	5,065	24	500	7,988	49	500	10,434	8	500	12,760	33	500	16,397	5	5,000	18,998	10	500
2,231	40	500	5,089	13	1,000	8,021	14	500	10,449	8	500	12,772	45	500	16,430	2	500	19,115	32	500
2,235	4	500	5,107	32	500	8,227	20	500	10,595	24	500	12,882	32	500	16,558	42	1,000	19,306	46	500
2,235	15	500	5,112	23	500	8,245	25	500	10,600	7	500	12,923	45	10,000	16,584	40	500	19,396	15	500
2,416	6	500	5,223	9	500	8,330	25	500	10,629	14	500	12,933	28	500	16,598	5	500	19,433	24	500
2,420	10	500	5,257	9	500	8,403	8	500	10,674	15	500	12,980	39	500	16,626	27	500	19,436	19	500
2,547	37	500	5,417	36	500	8,403	37	1,000	10,680	24	500	13,019	36	500	16,732	12	500	19,548	47	500
2,585	41	500	5,426	38	500	8,407	34	500	10,844	13	500	13,020	13	500	16,745	4	500	19,584	31	500
2,638	35	500	5,526	10	500	8,577	43	500	10,853	5	500	13,106	35	500	16,792	37	500	19,588	34	1,000
2,691	19	500	5,546	38	500	8,709	10	500	10,880	27	500	13,225	27	500	16,820	38	500	19,636	35	500
2,701	21	500	5,558	49	500	8,730	42	500	10,954	36	500	13,284	30	5,000	16,854	39	500	19,832	5	500
2,761	22	500	5,561	14	500	8,746	38	500	10,967	16	500	13,411	4	500	16,867	23	500	19,880	12	500
2,828	22	500	5,595	35	500	8,782	39	500	10,975	26	1,000	13,543	41	1,000	16,878	21	500	19,953	47	500
2,920	27	500	5,684	17	500	8,845	10	500	11,011	17	5,000	13,547	8	500	16,887	17	500			

На хв. 300 винести пар 600,000 рублів.

Kuras biletēs zaur lohjeschānu atvaskal teek nemtas un us preefschu wairē nederehs.

Serijas nummure: 463. 2307. 2795. 3068. 3502. 3952. 4099. 4349. 4431. 4601. 4466. 4716. 4753. 4977. 5356. 5414. 5710. 6350
6955. 7114. 7356. 7500. 8014. 8187. 8599. 8744. 8796. 9466. 9543. 9841. 10299. 10564. 11148. 11287. 11292. 11516
12933. 12992. 12356. 13040. 13102. 13255. 13379. 13647. 13765. 14234. 14605. 14637. 14975. 15857. 16075. 16918. 17554
18437. 18738. 18804. 19304. 19757.

Studienforschung.

St. Jahn!

Gauschi noschelozu, la esmu ar favou wehstuli pec
Jums pahrliegefees, ne es ejmu ia dohmajufe, la
Duhf to fapratuksi. Esmu pahrliluze, la Duhf
wahdi ir moja fwaru; no darbeem ne tif. Var to
adresz leezzeec pec malas: tas Duhf galivai war
flabotras hnt.

21 maliq

Zarnikomas

pagasta lohjelsteem par siinu, ta 30. un 31. Jan
var 1878 Riigia Lustiga eebank-hanga (Peter
burgas Ahr-Riga, Kallu-eelk Nr. 7) pajes pah
midus un galmas-naubu fanemist.

Barnisawā, 30. Dezember 1877.

Pagasta wezakais: Mr. Petersons
Stribwers: W. Verlachs

„No Rūrmīšu magasīnes (Rīgas kreisē, Siguldas draudē) tīls tāl 21mā Februār 1878, 70 tāchetvertu meesču un 283 tāchetvertu aušu un waikafolīšanu, pēc tāslīn nomalāfāshani, leelālās un mafālās dūlās pahdrohti.“ 3
Rūrmīšu magasīne-molsīkāns tāl 12. Septembris 1879.

Kurmischi pagasta-waldschanā, tāi 12. Janvar 1878.
Pagasta vezatais: P. Kalnī.

Paganītā ivezakāsīs: P. Stalnīc.

24. Janvar šč. g. pullst. 1 deenā tils vee Se-
mes-teejas I felsjones tas tħe Felgawas Ahr-Rig-
a. Iwaltali sem poliz. Nr. 48A uż-Bauflas un weż-
Folgawas leelzela atradomes, arħiettam D. Die-
gem peederiġs, Rigas hipotell-hedribai pret tħalli
grahmatas isħoħi schanu par 13,000 rbt. ekkislahts im-
mobiliars ixbaxgħums un.

26. Janvarī sāk. g. pēc Semes-teejas II. sekcijas
tas 2. Mākslānas Aby-Rīgas pilsētības nodalā 1mā
Iwartali sem poliz. Nr. 637, Laboratorijuma cēlā
atrafāsies, U. Teibtschitowam piederīgs, Rīgas hi-
potēli-bertrībā pret īslū-grammatas iðvohšanu par
1,100 rbt. eetihlahis immobilijas iþyafshums wai-
rat-fohlisħana pahrdobti.

Mabtagas singg dahuiomas vee

advokata H. Pönickelius,
Marstal-eelik N:o 1.

Kad tas Nigas-Walmare's kreisje Leepu-
pes draudse Steenes Dulfur mahjas grun-
tineels Jakob Pehkersons parahdu deht konurjä-
kritis, tad teel wiss wiha parahdu deweji un neh-
meji usainzini, kreiju mehnecchu laisa, t. i. no 1. Jan-
vare lihds 1. Apriil 1878 g. vee schabs pag. teevas
veeteerkes, jo wehlak ar parahdu siehejsem pebz li-
luma-tils isdarihts.

Steenes pag. tefâ, 8. Dezember 1877.

Preelfschefb; P. Bergmann.

Deem pēc **Rīgas hipoteku beedribas**

peestahjuscheem immobiliju ihpaschuekam teef zaue
scho atgahdinahs, la zwihes yahr rittigā laila un
pilnigu apdrohſcōinaschanas-prehmiju emalſa-
fhanu fatureis direktsjat ir eesneedsamas.

Divečija.

Weena reknhſchun·aprehkinscha-
nahs kwihte, kura ari jaw deenesta ſtab-
wochhus ſaldatus no deenesta aſſwabina, ir pahr-
doddama Sinder-eelā Nr. 17. awakſcheia tabiſchā. 8

Taurupes muischæ (Widsemé)
teek 120 tubik-asis dedsinamas-mallas preefsch isve-
shanas un nojirchanas nudohtas. Strahneli war
nachtigal un krohne gemitte. **S. Siekein.** 1

R. Oschan Hofferher.

Kungu-eels Ar. 12, ee-eeshana no Buhku-eelas.
(Deht labalas airafchangs redjesh us Kungu- un Buhku-
eelu siuhra pee muhza lohla wihrar ar djsihz palahm.)

Peelikums pee Mahjas weesa № 3, 21. Janwar 1878.

Nedzīhwois weesīs.

(Statees Nr. 1.)

Wīsch finaja, ka Bandar gaſpascha bija jaw wīna brūhte bijuſe, pirms neka wīsch wīnas waigu bija redſeht dabujis. Wīsch bija brūhtgans tapis, un tehwam fāwu „ja“ wahr-dinu dewis, tuhlin, ka tik ſadſirdejis, ka wīna nahloſcha ſewa laba meita eſoht, zehluſehs no labas familijs, puhrā eſoht 30,000 dahlēru un pehzak zaur mantoſchanu wehl jo wairak zeroht fagaidīt.

Schis peedzīhwojums laulibas. un ſaderinaſchanas-leetās, no furahm wīna paſcha notikums ne-apgahſhamu leezibu un fwāru dewa — jo wīsch bija weens no wīfu laimigakeem mahju- un familijs-tehweem, — rāhdijahs wīnam tas wīfu gudrakais buht. Wīsch buhtu fāwu meitu jaw ſen warejīs iſprezeht. Brūhtganu wīnai nekad netruhka. Bet par dala wīsch newareja no wīnas ſchirtees, jo wīsch mihleja wīnu drūfku wairak, neka wīsch pats to finajaz pa dala wīnam nepatika tee rehkenumi un puhrā apfohlīſchanas ar prezīne-keem. Bes tam wīsch wehl tā runaja: us fwāra weenadibū paſtahw paſaule, nebuhtu fwāra weenadibas, tad muhſu pa-ſaule buhtu jaw ſen fagruwufe. Prohti, buhtu Amerika fmangala, neka taħs zitas 4 ſemes-dalas, tad Amerika norautu muhſu deefin kahdōs beſdibinās — un tā tas ari ar prezībahm. — Brūhtes un brūhtgana puhrām wājaga arween weenadā fwārā buht, zitadi tur newar nemuhſham laimiga lauliba buht. Bandar gaſpascha, tapat kā ari Fridrike bija ſcho tehwa ſpreedumu lihds ſchim par riſtīgū atraduſchas.

Bet nu bija Fridrike drihs 20 gadus weza. Wezois dohmaja, ka wīsch fāwu laulatu draudſeni dauds jaunaku bija dabujis, un dohmaja tagad noveetnaki us tam, fāwu meitu iſprezeht. Bandar gaſpascha ari to grībeja un Fridrikei nebijja nekas tur pretim ſakams. 20 gadus jauna gaſpascha — ja, tas it brangi Fridrikei patikahē; eekſch ſchi wahr-dina ir tik dauds ſalduma. Bet 20 gadu jauna meita — to jaw gandrīhs nemas newar teikt, bes ka nebuhtu dohmās japrāfa: „Zik ilgi jsl gon wīna grib jauna buht?“ Bandar kungs ari ſajuta to it labi un luhkoja no ſchahdas nekahrtibas iſbehgt.

Bandar lunga namā tika dauds familijs ſwehkti ſwineti. Likai lunga un gaſpaschas kahsu ſwehktu deenā tika draugi iſ pilſfehtas eeluhgti. Ari wezois grahmatu wedejs, fabrika uſtrangs un kafeeris, kuri to gohdu ſafneeguſchi, pee familijs galda eht, tika pee familijs peefkaititi, un ari wīnu dſimſchanas deenas ſwinetas. Tamdehl ari nebijja nekahds brihnūms, kad ari muhſu wirſleitenanta jeb komandanta dſimſchanas deenu ſwineja.

Tai deenā bija Bandar namā ſchahds likums un eeradums: ſchinī deenā nedrihſteja neweens tam, kura dſimſchanas deena tika ſwineta, launu waigu rāhdīt un iſkatra peeklahjīga luhg-ſchana tika wīnam no ziteem iſpildita. Schini deenā bija puſdeenas maltite leelaka un ſmallaka; ſchinī deenā ehdā ti-kai no ſudraba trauleem, wakarā dedsa ſwezes ſudraba lufturos un ſwehktu ſwinetais fehdeja gohda weetā, prohti nama tehwa weetā. Schlinkibas un peeminas tika arween preeſch puſdeenas maltites dohtas; ſwinetajam tika ar pilnahm glahſehm weſelibas uſdertas; pehz pabeigtaſ puſdeenas tika wīsch

no katra klahbtuhdama apkamps un noſkuhpſtīts. Bandar kungs bija ſcho ſlawennu eeraſchu no tehwa mantojīs un ari peepaturejīs.

Tā nu ari Waldrika gohda deenā gahja it wīſs pehz weza eeraduma. Kad wīsch ehdamā iſtabā eegahja, tad it wīž galda weesi bija ſapulzejuſchees. Bandar kungs nahza wīnam ar ſawahm laimes wehleſchanahm pretim, un eedewa wīnam papihra lapinu ſihdes papihri eetihtu. Ta bija fmuka nau-das ſihme, no Bandar lunga paſcha iſrafſtīta un no wīna paſcha katra brihdi iſmakſajama. Bandar gaſpascha nahza pakat. Wīna neſa lohti jauku, fmalku un pilnigu kapteina mundeeru wīnam pretim, ar it wīfu, kas turklaht peeder. Pehz wīnas tuwojabs Fridrike ar ſudraba ſchēhwi, us kuru bija puſduzis fmalku no wīnas paſchas iſſchuhtu muteslakatu un wehſtule ar leelo regimetes ſehgeli un ſchabdu uſraſtu: „Kapteina lungam Waldrika Jurim.“ Schē muhſu wirſleitenants farahwahs, kad wīsch rakteenu uſlausa un kapteina diplomu eeraudſija. Us pa-augſtinaſchanu wīsch bija jaw ſen gaidijis, bet nebijja nebuhtu zerejis to tik drihs peedzīhwoht. Wīsch bija par ſawas rohtas kapteini valižis, wīna preeſch-gahjejs, us bileti atlaiftais kapteins, par majoru pa-augſtinahts.

„Bet zeenigs kapteina kungs,“ ſaziha Fridrike, „waj naw teefā, juhs us mani nelannoſtree? Mon jums jaſala, ka ta wehſtule jaw preeſch 8 deenahm atnahza, kad juhs mahja nebijat, un es wīna nonehmu, gribedama wīna preeſch ſchihs deenas uſglabah. Gjmu zaur tāhm 8 deenu bailehm jaw deesgan ſohdita, jo man bija arween jabibſtahs, ka juhs kur no zitureenes nedabutu fāwu pa-augſtinaſchanu dſirdeht un tad to grahmatu fāwu weetā ne-atraſtu.“

Waldrikim nemas nenahza prahā duſmotees; preeſch wīsch nepaſpehja ari neweena wahrda iſteikt un teem ziteem patei-tees, kuri wīnam ſawas laimes wehleſchanas un peeminas ſhi-mes neſa.

„Ta leelaka leeta ir,“ ſauza Bandar tehwes preezigi, „ka jauno kapteini ar wīna rohti pee mums atſtabi. Wīfas 8 deenas es biju naħwes bailes, fa mums muhſu Juri ne-at-nem. Eh, grahmatu wedeja kungs, mudigi, mudigi pagrabā! Mudigi pee dewita numura, pee weza Nekara wiħna! Tuhlin noſuhtat rohtas wiſneeka lungiem weenu duzi pudefu, kāram ferſchantam, ſeldwebelim un kapralim weenu pudefu un puſ-guldi turklaht — un kāram prastam ſaldatam pa puſguldim! Un fakat, ka wirſleitenants ir par kapteini valižis! Lai dixer us wīna weſelib, het lai tik nenahk wīnam ſchodeen laimes wehleht! Niht lai wīni naħk zik tik ween grib, pehz ſirds pa-tiſchanas!“ Grahmatu wedejs paklausija.

Pee galda wareja ſlaidri redſeht, zik lohti Banders ſawu agrako audſchu dehlu miħloja. Wīsch bija lohti libgħmis un dauds johloja. Waldrikis nebijja wīnu nekad taħdu redſe-jis un bija zaur tam ſirdi aifgrahbts.

„Nu kaptein,“ ſauza pahr galdu mudrais ſirmgalwiſ, „es dohmaju gan, ka naudas papihriſ jums derehs par zela-naudu! — Us tam tas bija nodohmahts: Bet nu man naħk duſmas, ka es jums taħdu neeku dewu. Jums wīna newai-jaga; man wajjadseja jums fo labaku doht. Ne-aismirstat nama-likumu. Juhs warat fo luħgt, es jums to iſpildiſchu. Nu laiſħat tikai ſawu luħgschanu waħa! — Pagehreel wīſu,

lo juhs gribat, es jums dohſchu, ari pat manu flaiſto, balto paruhku."

Kapteinam bija flapjas ažiš. „Man naw nekas wairak
Io lubgt!“

„Ei, apdohmajatees mudigi! Tas brihdis warbuht nenahk wis preeksch gada atpaka!“ fauza wezais.

„Iad atwehlat man, papa, juhs is pateizibas firfnigi nobutſchoht.“

„Ja, firdssehn, tas nelo tew nemakſa!“ fauza wezais Bander. Abi uslebzja uſ reisu no ſawahm weetahm un apkehrabs weens oħram ap faklu. Abi aifgrahb f'chana bija ap-nehmuje ari Fidriki, mamu un wiſus zitue galda beedrus; ka Bander kungs kapteini par „tu“ bija nofauzis, bija wi-ſeem nedſirdeta buhſchana.

Bander kungs fanehmahs ahtraki nela ziti, palika nopeetns un pabeidsa kluſu zeefchanu. Nu deesgan ar johkeem. Kunaſim nu ko prahtru!“ wirſch paſchla ſawu glahſi un luhdſa lai wiſi ſawas ari peepildoht. Tad wirſch ar Waldriki glahſes jaſchkindinaja un ſazija: „Kur wihrs ir, tur waijaga ar' wihereeti buht, un tamdeht uſdseedafsim mehs ta: kur kapteinis it tur, tur nedrichſti kapteinene truhkl! Tad lai nu ar' wina dſihwo, ſeed un ſalo augn!“

Waldniſis newareja ſmeekluſ ſawaldiht.

„Lai wina ir deewabihjiga, laba un freetna nama mahte!“
fazija Bander gaspascha fowu glabst veefidama.

„Mām, lai vina ir tāhda kā juhs!“ atbildēja īsapteins.

"Uu ta peemihulgaka starp wifahm," sagija Fridrike, ari sawu glahsi peegruhstdama.

„Jaunkundse, lai wina ir tāhda kā juhs!“ atbildēja winīch pateikdamēes. Fridriks grobsīja galvu, vuij nūkni, puīs viltigi īmeedamahs — un draudeja winam ar pirkstu. „Schodeen waijaga no dūmīchanas deenas fundīna wīju var labu nemīt, kas zitā reisā iaptu ar (tādējā wina tāfsīja ar rokku tāhdu sīhmi, kā kad nebehdīgus behrnus pahrimahza) aismakfahts.

Grahmatu wedeje, kafeeris, fabrika usraugs un skrihweris
išmeta pee ſcheem notikumeeem ari lahdus nekahdus newaini-
gus wahdinus. Tikai Bander lunga drohjcha pеefohliſchana,
ketru Baldrikā luhgjchonu iſpildīht, ko wiņſč tikai prekſčā
zeltu, — weenu pеefohliſchana, luxu Baldrikis tik ſlikti fa-
prata; — tad ta ſaſkandinaſchana jaunai lopteina gaſpaschai
par gohdu — vateeſcham ſchim laimesluteklim waijadseja no
laimes aklam buht, ka wiņſč nesaprata, ko Bander papus
un mama winam iſſkaidroht gribēja.

„Un es to mehr tigu,“ teiza fabrika usraungs lehni us kafeeri, kad wint no galda nobst gabja, „ta leeta ir schodeen rikti galâ westa. Ko tu dohma? Ie buhs labhs vahris.“

Każeeris atbildeja winam tīspat kluži: „Man ir bail! Es dohmaju, es bīhstoħes no nedīshwa weefä. Es zitadi newaru!”

Djimshanas deenas ſchubpſtſchanahs eefahlahs. Ikkatris gahja apkahrt galdam „Deewis ſwehti maltiti“ teikdomi, weens ohram pretim. Woldrikis tapa no ikkatra apkampis un no-ſchubpſtſte. Winjch gahja dee Bonder jaunkundses. Neko ſlikta nedohmadami wini gohdvrahtigi apkampahs un noſchubpſtijahs. Bet kad nu wini bija noſchubpſtijuschees, ſkatijahs wini weens ohram til chrmoli ajiš, ka tahds, kas it no ne-jaufchi pat wezeem draugeem pasibstahs. Abi zeeta kluſu,

— flatijahs weens ohtram azis, kā firdsdibinā, peeleeza
wehl weenreis weens ohtram fawas luhpas klah un atjaunoja
butjchojchanobs, tā, kā kad pirmajai nekabdas wehrtes nebuhtu

bijis. Es nesinu, waj to kahds pamanija; bet Bander mama nolaida azis us sawa dimanta gredseņa, kuriņch winai virklā mirdseja. Waldriķis lohwahs feni tagad no usrauga, kafeera un grahmatu wedeja skuhpstīht, bet nejuta wairs neweenas butsfchinās, oħras butsfchinās winiņch wairs nemas negribeja; bet dohmaja pee ikkatras butsfchinās, ka pirma esoh. Un Bander jaunkundse gahja or tahdu qihmi pee lohga, kā kād winai buhtu kas padariħt. Tomehr tas drihs vahrgahja. Prmejais preeks atkal radahs. Diwi rati stahweja laukā eejuhgħti, un wiċċi brauza us laukeem, fċho jauko rudena pawa. Kari salumōs pawadiħt.

Nohlamā deenā bija atkal wifs pa wezam. Jaunajam kap-teinam bija dauds darīšhanas. Winſch bija attaučhanu da-bujis, fawu generali apmekleht. Winam waijadseja ar fawu preekſchahjeju daschas rohtes leetas ūkaidribā iſwest. Tam-deht winam waijadseja us wairak nedekahm iſbraukt. Winſch iſbrauza no Bandera nama, kā no tehwa nama, winu attaide kā dehlu, ar mihligahm pamahžiſchanahm, ar labahm mahži-bahm un wehlefchanahm, tā kā preekſch wina aſbrauſchanas wiſur tikai behdas un noſlumſhana bij manama. Waldri-kis ar Frideriki ſchibrabs tapat, kā zitreis, kad winſch us kahdu balli jeb munſtureſhanu gahja. Wina tikai Waldrikim wehl veemineja, kā lai winas dſimſhanas deenā tai 10tā Novem-beri, eſoht atvakaſ. Aci man bija tas preeks fawu draugu us kahdahm deenahm pee ſewim redſeht. Winſch preezajahs par fawu pa-augſtinaſhanu, bet generalis eſoht tā runažis, kā winam jaſchaubahs, wai wehl ilgi Herbeſheimē palikſchoht.

Toapachu winsch ari teiga pee Bandera. Wisi schehlojahs, ta winsch teem buhchoht truhkt. „Tomehr,” wezais peebilda, „lai mehs par tam nebehdajamees! Sché us fcho semes lohditi, waj nu tahtaká jeb klahtaká pilsfehtá, mehs efam to mehr weens ohtram tuwu — lohdureñ par dauds tuwu. Ta ari nolahdetee Angli fehjch manam fabrikim us pakaujcha!“

Saprohtams, ka ari Fridrikes dīsimščanas deena tapa pehz
eerastas wibses fwineta. Waldrikis bija Fridrikei no galwas-
pilsfehtas ūkaistu kohelli ar notehm pahrwedis. Abas leetas
winjch tai pafneedja, Blata, rosa ūkides bante plewinajahs
ap ūpihdosfahm ūtigahm.

Bander tehws bija lohti preezigs. Winsch staigaja libgsmi un mudigi pa ehdamo istabu, bersa pašlepü fmeedamees ja was rohkas, ta ka Bander gašpascha, to noluhkojuše, komandantam lehni peetšhultsteja: „Papam laikam tagad atkal preefich mums lahda pahrtseigšvana!“

Pateejscham gudrajai mahtei bija taifniba.

Kad fchlinkibas bija isdalitas, tad wiſi fehdahs vee galda. Kad Fridrike, tapat kā ziti, fawu ſalweti no fchlihwja no-nehma, tad wina atrada tur dahrgas pehrku-krefles, fmulu dimonta gredſenu un weenu winai rafſtitu wehſtuli. Fridrike bija ſohti preeziga un iſzebla ſtaſtahs pehrles un gresno gredſenu wiſeem rahdidiama gaſſa. Bander kungs uſluhloja winu ar fpvihdoſchahm azim un preezajahs ari wehl pats par fa-wahm fchlinkibahm. Pehrles un gredſens gahja galdam ap-fahrt, lai iſklatris winus apbrihnotu. Fridrike bija ya to ſtarpu wehſtuli uſlaufuſe un laſſia. Winas waigs ifrahdiya togad wehl wairak brihaioſchanohs, nela vee fchlinkibahm. Bander papus tā ſaloht lihgoja preekōs. Mama gribuja mei-tai wehſtules faturu no eibmia nolaſt.

Fridrike zeeta kluſu un ilgi to wehſtuli uſſuhkoja. Beidſoht wina to nolika.

„Lai eet ta wehſtule apkahrt!“ fauza preezigaſ Banders. Wina dewa wehſtuli ſawai blaſkus fehdedamai mahtei.

„Nu, Rihkit,“ fauza wezais, „ſchi wehſtule it tew wiſu dwiſchhas wilſchanu apturejuſe? Waj naw teſfa, papus ſawu leetu brangi proht?“

„Kas tas ir par Hahna ſeekungu?“ prafija Fridrike it nopeetni.

„Kas tad zits, ka mana weza drauga Hahna bagata ban-Teera dehls? Waj tu wareji ſew kahdu zitu ſagaidiht? Wezojam Hahnom it labaki gahjis neka man ar ſawu fabriki. Nu wiſch likjees meerā. Wina dehls, jaunais Hahns, uſnems weza darifchanas un tu buhſi jauna Hahna jauna gaſpascha.“

Bander gaſpascha nepatikſchanu iſrahidama, kraitja galwu un dewa komandantam wehſtuli. Tur vija ſchahdi wahrdi rafſtit:

„Us juhju dſimſchanasdeenu, ſkaiſta jaunkundſe, tamdehſ ka nelahga laika dehſ ahrſte man it paſcham ſlabtuhſchanu aisleedſis, ſteidſohs garā pee jums ſweſchineeks! Al, zik man ſchehl, ka man joſaka ſweſchineeks un ka es ſchō rindinu weetā newaru pats uf Herbesheimi laiſtees un tur Juhs rohjinau iſluhgtees, un to, ko muhſu labee tehwı ſawas ſirſnigas jaunibas draudſibas dehſ, muhſu ſaweenofchanahs pebz it noſpreeduiſhi, un ko mana paſcha ilgoſchanahs tiſ nepa-zeetigi pagehr, nobeigt! Al mana ſkaiſta jaunkundſe, ti-likhs ka lehnals laiks buhs, es ſteigſchohs, laut gan ſlimigs, uf Herbesheimi! Es ſlaweju ſawu likten! Un es aridſan puhleſchohs, ka Juhs wareſat laimigi buht! Es tilai Juhs rohku drihſtu luht — waj ari ſirdi? to es neſinu. Ta til war pate ſewi nodohtees. Kad Juhs ſinatu, zik laimigu man weena Juhs rindina doritu un wiſas paſau-les daſteria ſahles ſound ſitku, Juhs man pateſcham ar lahdahm rindinahm no Juhs rohkas aplaimotu! Atweh-leet, ka es ar zeenifchanu un miheſtibū drihſtu ſauſtees par Juhs ſaderinato

Eduardu Hahn.“

Komandants ſlatijabs nopeetni un ka jaſalis us wehſtuli. Nemas newareja dohmoht, ka wiſch laſtu jeb dohmoht, bet ka wiſch jaſnuotu. Pa tam pagebreja Bander tehwı no Fridrikes, lai wina wiſu dumju ſouneſchanahs noleekohit un teefcham un ſloidri iſſakoht, ka winai ſchi preziba un ſchis bruhtgans patiſkoht.

„Bet, papin, ka tad ſai es to waru? Es jaw ne-efmu ſchō Hahna bankeeri wehl ne jaſā muhſhā redſejufse.“

— Muſkite, nu es to jaſprohtu! bet es waru tewi tamdehſ apmeerinahit un eepreezinahit. Wiſch it ſmallks, ſlaikſ, leels jaunellis. Drufzin newefeligs gan wiſch bija torefi; tahts wiſch it laikam no ahtras augſchanas paſizis. Wiſch bija maktigi gorumā ſteepees!“

„Kad tad juhs wina redſejat?“

„Kad es beidſamo reiſu galwaspiſſehtā biju. Paga, ja, tagad buhs kahdu 10 jeb 12 gadu atpaka! Es tew paſh-wedu torefi leelo lelli, wina bija tilpat leela ka tu torefi. Nu tu to ſini. Jaunais Hahns nebijā torefi ne 20 godus wezs. Es tew ſaku, tihri peena gihmis! Tew til waijaga wina redſehi!“

„Papin, man waijadſea wina paſreelſhu redſehi, un tad til wina wehſtuli ar tahtu ſaturu jaſhi!“

„Tas nu gan iħſti pareiſi naw, ka meħs wezee to ta no-ruojam un wiſch pats nedf us tawu dſimſchanas deenu ne-wareja atnahkt! Kad es ar mamu biju ſaderinahs, es pats atnahzu. Nu, mama, un tu! Waj naw ta, ka tu eſi ſawas azis atpleħjuſe! Tas noſlehpums dedsa man us meħles. Es tew wiſu tuhlin gribju pateikt. Bet es feewiſchkuſ jaw pa-ſiħtu. Kad buhtu mans noſlehpums jaw preelſch dſimſcha-nas deenas ſinams tižiſ, un nebuhtu nekahdas paſrteig-ſchanas!“

Bander gaſpascha atbildeja druſku nopeetni: „Tu, papus, eſi itin labi darijis, un no manis ka no mahtes, ne-efi ne-laħda padohma prafijis! Nu ir tas padariħis! Deewi lai fwehti tawu darbu!“

„Bet mam, es tomehr eſmu wiſai ko labu iſwehlejjs! Ne-meena meita netaunojabs, kod wina par zeenigu mahti tohp! Bet bagateis bankeeris! Ned, mam, meħs fabrikanti ar wi-ſeem muhſu plundureem lohpa ejam tomehr tilai tahdi neeka tautini! Bet bankeeris ir andelespaſauļ arween tas ſeelaſais. Ja wezais Hahne tilai ar ſawu pirkstu us Wihni met, tuhlin tur wiſi kustahs un prafia: Ko pawehl Hahna kungs? Pa-lohla wiſch ſawu galwu pret Berlini, kianahs wiſi tuhlin libds pat ſemei! tahdam newar nedf welns, nedf Anglis ko padarifi! No tam es runaju, mam! Ko tu us tam fakti?“

„Es jaw tew teizu, ka es ſchō iſwehlejſchanu atrohnu par lohti teizamu!“ teiza Bander gaſpascha nopeetni un nolaida azis us ſawu ſupes ſchelħwi.

Fridrike ſlatijabs eefahnus us mahti un noſuhtahs: „Mam, waj juhs ar to par labu atſiħstat?“

Komandants ſlatijabs wehl arweenu us wehſtuli, tamehr ziti ta iſrunajabs. „Pee johda, kapteinix, waj tad juhs wehl newarat iſlaſiħ? Juhs ſupe paſeek auſta!“ fauza Bander kungs.

Waldriki's uſmohdahs, apluhkoja wehl reiſ vapihri, un noſweeda wiſu tahtu prohjam, ka kad wiſch fagiehts buhtu. Wiſch ehda, ziti nehma wehſtuli.

Bander papus errojabs, ka Fridrike nepreezajabs. Paſreelſhu wiſch dohmajah, ka wina no tahtas nejaufħas paſrteigſchanas ta ka mehma eſoht paſikuſe. Tomehr Bander papus nenostahjabs un johkojabs arween tahtak, jo bruhtgans pebz wina aprehkinuma bija brangs — par dauds brangs. Bet no zitahm puſehm wiſam nebuht johkoht nepaliħdjeja. Tilai uſraugs, kafeeris un grahmatu wedejs us wina johkeem poſmihnej — un wiſeem tas ari peenahjabs.

Ziñ errigi wiſch jaſija beidſoht us Fridrike: „Meiten, runa taſjni, bes tahtas grohſiſchanahs, waj es eſmu traħpijs, jeb ne? waj es eſmu guđru jeb mułkigu ſiki iſdarijjs? Salik ti-tilai to papam! Tomehr tu drihs zitadi ſwilpoſi, kad tilai jaunais Hahns ſchē buhs!“

„Barbuht, mihto papin!“ atbildeja Fridrike. „Waj tad nu man buhtu jaſchaubahs, ka juhs mans tehwı buhdame, ſawam behrnam ko ſliktu eewehlejjet?“

„Nu, Rihkit, tahtu atbilde ir goħdajama! Ta waijaga prah-tigai meitai ſchaj leetā dohmoht! Mama pate man iſteiza, ka wina jaſā laikā ari ta eſoht dohmajuſe! Bildiſim glahſee! Lai dſiħwo bruhtu ar bruhtgħanu!“

Papus jaſkandinaja ar ſawu meitu. Tee ziti darija ta-panak. Taħdiſahs, ka preeſt buhtu aksal mahjās.

(Turpmal wehl.)

Grandi un seedi.

Gudra wiltiba.

Rahds fmalki gehrbees kungs Peterburgas weefneez „London“ peepräfija weefneezes fainneekam kohrteli us diwi nedelahn. Weefneezes fainneeks ari to fungu fanehma gauschi laipnigu, un eerahdi ja tam fkaistu kambariti, un ari laipnigu apdeeneschanu. Kad wina termins gahja us heigahm, tad kahdā wakarā winsch aisgahja us tuwejo trakteeri; kad winsch atkal atpakaat bij nahzis, tad tas weefneezes fainneeks manija, ka winsch noskumis ir. Weefneezes fainneeks winam präfija: Kapehz winsch tahds noskumis esoh? tas kungs winam atbildeja: Schim gan kauns esoh stahstiht, kas notizis pee scha. Bet fainneeks fazija, lai til stahstoht. — Kad kungs ari stahstiha: Isgahlußchā wakarā, kad trakteerf biju, tad es ar kahdu no faweeem pasifstameem sadereju us diwifinti rubtu tahdā wihsē: manim bij jarahda ar virkstu us pulkstena pendeli (wahliti) ka wina staiga un schee wahrdi jafaka: fuda, tuda, bet es to newareju peepildiht un paspehleju diwifinti rubtu; tas manim gauschi schehl un leels kauns. — Saimneeks to dsirdejiss faka, ka schis waroht to isdaristi, bet kungs faka, ka to ne-isdarischohit; nu wini ari sadereja us simtu rubtu. Saimneeks tuhlit uslila 50 rubtu us galda, un ari präfija, lai kungs leelohit fawu pusi. Bet kungs atbildeja, ka winsch tad winam fawu pusi aismalkaichoht, kad kostes naudu makfaichoht. Saimneeks ar to bija meerā un eefahla rahdiht us pulkstena pendeli ar virkstu ka winsch staiga un us katra tschifstejeena tohs wahrdus fazicht: fuda, tuda . . . . Kad kahdu laiku winsch bij rahdijis, tad atnahza pee wina gaspascha un luhds, lai winsch nahkoht us wakarinahm, bet winsch winai lohti ehrmoti atbildeja, prohti tā: kusch! kusch! fuda, tuda . . . . (tas ir schurp, turp), wehl winam gaspascha ohtru reisi präfija, bet tika topat atbildejiss. Kad gaspascha dohmaja, ka laikam winas wihrs ne-esoh pree pilna prahtha. Kad stunda bij pagahjuſe, tad präfija fawai gaspascha, kur tas kungs esoh palizis? wina fazija: ka jau kahda pustunda esoh pagahjuſe, kad winsch fawas leetas fapakajis un aissahjis. „Ah! es esmu peewilts!“ un pasifikajahs us galdu, tur ari wairs nebij tas 50 rubtu gabals. Ak tawu blehdi, winsch jau pats to bij isdohmajis! „Tā tad redseet zil fmalki blehshi wehl rohnahs!“

Uhdra Jahnis.

Mantas dalischana.

Rahds Arabeetis us mirechanas gultas guledams, leek atfaukt fawus trihs dehlus un usruna tohs tā: „Mani dehli, wisu fawu mantu atstahju jums, ko vebz manas nahwes dalees tā, ka wezakam dehlam isnahl puse, widejam trescha data un jaunakam dewita data.“

To fazijis tehws ari drihs pebz tam nomira un atstahja dehleem 17 kameelus, zitas mantas winam nebijs. Dehli eet pee dalischanas, bet newar ar dalischanan galā tilt, jo kā lai nem pusi, trescho datu un dewito datu no 17, weenu kameeli tatschu newar us datahm dalihit. Tehwa prahdu negribedami pahrlahpt dehli galwas lausa kā lausa, bet to rikligo dalischanan newar isgudroht. Par laimi peenahl winu wezais kaiminsch, luxam wina fawas behdas stahsta, ka ar dalischanan neteek galā.

Wezais kahdu brihtinu apdohmojes faka: No-eitat pee kahda kaimina un patapinajat tur weenu kameeli.“

Tas noteek. Kad tapinatais kameelis atwests, tad winsch wifus 18 kameelus leek nostahdiht rindā un tad us wezako dehlu pagreesees faka: „Tu dabuhn pusi, — nem 9 kameelus, jo puse no 18 ir 9.“ Kad tas fawus 9 panehmis, tad winsch pagreesahs us wideju un faka: „Tu dabuhn trescho datu — nem 6 kameelus, jo trescha data no 18 ir 6.“ un us jaunaku pagreesees teiz: „Tu dabuhn dewito datu — nem 2 kameelus, jo dewita data no 18 ir 2.“

„Bet weens kameelis jaw atleekahs!“ eefauzahs wisi trihs dehli reisā (jo 9 un 6 un 2 kohpā ir 17).

„Nu tas ir tas tapinatais kameelis, pafmehjahs wezais Arabeets, „atdohdat to kaiminam.“

Behrna wehleschanahs.

Dehlens. Mamin, kahdu wahrdi masam brahlischam liks? Mahte. Kahliti.

Dehlens. Man tas nemas nepatih!

Mahte. Rahds tad tew patih?

Dehlens. Man wisu labaki patiktu, kad winu par „papu“ nofauktu.

Mahte. Eij nu mosais mulkiti! Tadu wahrdi jaw nemas now.

Dehlens. Bet kapehz tad manu tehwu par „papu“ fauz?

Mahte. Tapehz, ka reis frohgu turejis. D—. R—s.

Garsch muhscbs.

Andrejewas pilsehntinā, Relezas gubernijā, dshwo walsts deenastneeks, kas jaw 45 gadus no tureenas kafes dabuhn pensiju. Winsch walsts deenastā bijis ne masak kā pilnus 50 gadus un bija 21 gadu wezs, kad deenastā eestahjahs. Tā tad nu firmgalvis ir pilnus 116 gadus wezs; winsch ir joutes un mundrs un pee spirtas weselibas. Neredi winsch fawus radus un pasifstamus aprauga Warschawā, kur labu glahsi schabja ne-apfmahde.

Behrna skaudiba.

Rahda Amerikas awise pastahsta vahr kahda behrna skaudigu prahdu schahdu notikumu: Masaits Noahs Duds eekohdati stipri fawai mahtei rohkā, ka wina wairak nela 6 nedoras newareja strahdaht un tilai tapehz ween, ka wina jaunakam brahlim bija beesaku tuldschu plahlsperi uslikuſe.

Grandini.

Nemihle wisu, ko gribt,
Nedari wisu, ko wari,
Neskatees wisu, ko redst,
Nellausti wisu, ko dsirdi.

Swehtam buht ir zihnischanahs,
Swehtam islistees ir mahnischanahs,
Swehtam mirt ir uswareschana.

Athbiledams redaktehrs Ernst Plates.